מבחן מסכם – רמה בסיסית – מחוון

משך המבחן: 90 דקות · סך הכול 100 נקודות · קראו את הסיפור בעיון וענו על כל השאלות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': הבנת הנקרא	40	
חלק ב': מושגים ודרכי התמודדות	35	
חלק ג': ערכים, חשיבה והבעה בכתב	25	
סה"כ	**100**	

חלק א': הבנת הנקרא (40 נק')

1 איתור מידע: בחרו את התשובה הנכונה. (9 נק')

א. את מי לא צירף עומר לקבוצה?

○ את יהונתן ● **את אורי** ○ את אריאל ○ את נועם

ב. מה הרגיש יהונתן בגוף כשקרא את ההודעות?

○ כאב ראש ● **כאב בבטן** ○ רעד בידיים ○ חום בפנים

ג. מה התברר על אורי בטיול?

○ שהוא מתלונן הרבה ○ שהוא שר יפה ● **שהוא מקים אוהל מהר מכולם** ○ שהוא לא הגיע

2 השלימו לפי הסיפור. (6 נק')

א. שם הקבוצה היה «האוהל הכי **שווה**».

ב. בשבוע שעבר ראה יהונתן את אורי אוכל **לבד** בהפסקה.

ג. אורי עבר לאחרונה ל**שכונה** החדשה.

3 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים. (6 נק')

א. יהונתן כתב בקבוצה מיד, בלי לחשוב. **לא נכון** – הוא נשם עמוק ושאל את עצמו מה היה רוצה שיעשו בשבילו

ב. עומר ענה מיד שהוא מסכים לצרף את אורי. **לא נכון** – עומר לא ענה; אריאל ונועם הסכימו

ג. יהונתן שלח לאורי הודעה בפרטי. **נכון**

4 **פרשנות: עומר כתב: «הוא תמיד מתלונן». איזו טעות במחשבה יש במשפט הזה, ואיך יהונתן הבין את אורי אחרת?** (9 נק')

תשובה אפשרית: זו הכללה או דעה לא מדויקת («תמיד»); יהונתן הסתכל על המצב של אורי והבין שקשה לו מאז שעבר לשכונה חדשה, כלומר יש סיבה לקושי ואין זה מי שאורי «תמיד».

5 **הסקה ודעה: איזה תפקיד בחר יהונתן, ואילו שני מעשים שלו מראים זאת? האם לדעתכם הוא פעל נכון? נמקו.** (10 נק')

תשובה אפשרית: הוא בחר לעמוד לצד אורי: כתב בקבוצה שזה לא הוגן והציע לצרף אותו, ושלח לאורי הזמנה בפרטי. תשובה מלאה כוללת עמדה מנומקת – למשל שפעל נכון כי מנע הוצאה מהקבוצה, הקפיד לא להעליב את עומר ועזר לאורי להרגיש שייך.

חלק ב': מושגים ודרכי התמודדות (35 נק')

1 **השלימו מן המחסן.** (8 נק')

א. **נשימה** איטית עוזרת לגוף להירגע.

ב. «כל המורים קשוחים» הוא משפט של **הכללה**.

ג. «טעיתי, ואלמד מזה» היא מחשבה **מקדמת**.

ד. על הודעה מזר שמבקש סוד מספרים ל**מבוגר**.

2 **נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.** (6 נק')

א. כל דבר מפחיד הוא גם מסוכן. **לא נכון** – יש מצבים מפחידים שאינם מסוכנים, כמו הופעה מול הכיתה

ב. מסר אני מתאר רגש ובקשה בלי להאשים. **נכון**

ג. מותר להעביר תמונה מביכה אם היא מצחיקה. **לא נכון** – לא מעבירים תמונה פוגעת; כל העברה מגדילה את הפגיעה

3 **התאימו לכל מושג את ההסבר שלו.** (6 נק')

טור א	טור ב
1. אמפתיה	**1** להבין את הרגש של האחר
2. שייכות	**5** שיפוט לפני שמכירים
3. שיקוף	**3** לומר במילים שלי מה ששמעתי
4. מצפן אישי	**2** הרגשה שאני חלק מקבוצה
5. דעה קדומה	**4** הערכים והמטרות שמכוונים אותי
6. עומד מהצד	**6** רואה פגיעה ושותק

4 **מיינו את המעשים: עוזר במצב קשה, או מחמיר אותו.** (6 נק')

עוזר	מחמיר
לנשום לאט לפני שעונים, לשאול חבר עצוב מה קרה, לספר ליועצת על חרם	לצחוק על חבר שנפל, להפיץ שמועה, לטרוק דלת בכעס

5 **בחרו את התשובה הנכונה.** (9 נק')

א. מה פירוש «בחירה היא שליטה»?

○ אני שולט ברגשות של כולם ● **אני בוחר את התגובה שלי לרגש** ○ אסור להרגיש כעס

○ מי שבוחר ראשון מנצח

ב. איזה פרט לא משתפים בפרופיל פתוח?

○ הספר שאני אוהב ○ התחביב שלי ● **הכתובת שלי** ○ הצבע האהוב עליי

ג. איזה מעשה מראה הקשבה פעילה?

○ להסתכל בטלפון בזמן שחבר מדבר ○ להפריע ולספר על עצמי

● **להנהן ולשאול «ומה הרגשת?»** ○ לשנות נושא

חלק ג': ערכים, חשיבה והבעה בכתב (25 נק')

1 **בהפסקה ראיתם שכמה ילדים לא נותנים לילד חדש להצטרף למשחק. בחרו דרך פעולה אחת והסבירו בשני נימוקים למה בחרתם בה.** (10 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: דרך פעולה מתאימה של עומד לצד (להזמין את הילד, לומר «בואו נצרף אותו», לפנות למורה התורן) – 4 נק'; שני נימוקים הגיוניים (שייכות, אמפתיה, מניעת פגיעה, הדוגמה שאני נותן לאחרים) – 3 נק' לכל נימוק.

2 **החבר שלכם כתב לכם: «אתה תמיד שוכח להחזיר לי את הכדור!». כתבו את המשפט מחדש כמסר אני בשלושה חלקים.** (7 נק')

תשובה אפשרית: למשל: «אני מתוסכל כשהכדור שלי לא חוזר, ואני מבקש שתחזיר אותו בסוף ההפסקה». מחוון: רגש – 2 נק', מצב – 2 נק', בקשה – 2 נק', בלי האשמה – 1 נק'.

3 **כתבו על חוזקה אחת שלכם או על מטרה אישית לשנה הבאה: מהי, ואיזה צעד אחד תעשו כדי לחזק אותה או להשיג אותה.** (8 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: חוזקה או מטרה ברורה ומנוסחת בחיוב – 3 נק'; צעד מעשי ומוחשי – 3 נק'; כתיבה מסודרת ובמשפטים שלמים – 2 נק'.